

Minun arkeni ja elämäni -kyselyn tulokset

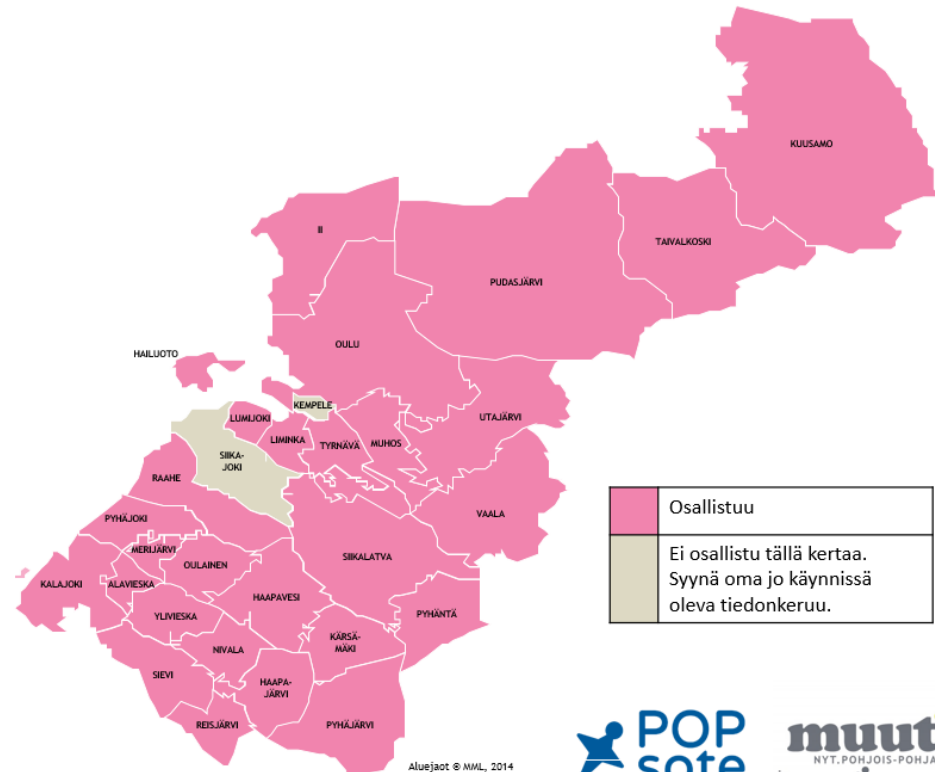
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiyhteistyö

Versio 31.8.2021

sanna.salmela@popsote.fi

Tausta

- Maakunnallinen **pilotti**: 28 kunnassa (ks. kuva) touko-kesäkuussa 2021 tehty kysely kuntalaisille
 - Kaikissa kunnissa sähköisesti, osassa käytettiin myös paperilomaketta
 - Nuorimmat vastaajat peruskoulun 7. luokalla
 - Viitekehystenä Pohjois-Pohjanmaan yhteinen hyvinvointikäsite (ks. seuraava dia)
- **4693 vastaajaa**
- Tavoitteena noin **neljän vuoden välein toistettava kysely**
- Tässä raportissa vain määrälliset tulokset. Avointen vastausten tulokset julkaistaan arviolta loka-marraskuussa 2021.
- Lisätietoja: Sanna Salmela, POPsote (sanna.salmela@popsote.fi tai sanna.salmela@ppshp.fi)

Hyvinvointikäsite Pohjois-Pohjanmaalla

(Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimus 2019-2025)

Minä, **pohjoispohjalainen ihminen**,
voin hyvin silloin, kun koen eläväni
hyvää arkea ja mielekästä elämää.

Hyvinvointiini vaikuttavat
jokapäiväiset arjen tarpeeni,
askareeni, yhteisöni ja ympäristöt,
joissa elän ja toimin. Oma toimintani
ja arjen valintani vaikuttavat omaan,
läheisteni ja tulevien sukupolvien
hyvinvointiin.

**Toivon tulevani
kuulluksi, nähdyksi, hyväksytyksi
ja ymmärretyksi ihmisenä
enkä yksittäisten tarpeideni kautta.**

Vastausprosentit

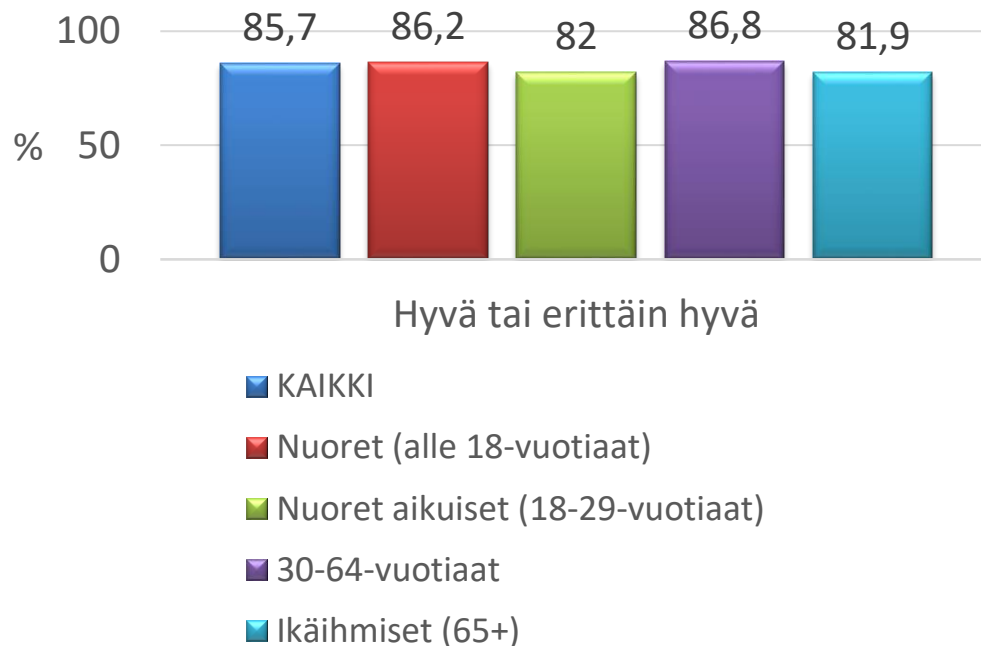
- **Maakunnallisesti vastaajamäärä oli erinomainen**
- Ohessa **kuntakohtaiset vastausprosentit** (suhteessa kunnan koko väestöön)
- Monessa kunnassa vastausaktiivisuus jäi pieneksi. Syynä mm.:
 - Tieto maakunnallisen tiedonkeruun mahdollisuudesta tuli kunnille liian myöhään → kunnilla vain vähän aikaa varautua
 - Moni kunta oli ehtinyt hieman aiemmin tehdä oman hyvinvointitiedon keruun
 - Monella kunnalla oli ollut lähiaikoina tai oli päällekkäin useita kuntalaisia osallistavia kyselyitä tms.
 - Kunnilla on vaihtelevat resurssit ja mahdollisuudet tiedonkeruun toteutukseen (mm. viestinnän laajuus, kyselylomakkeiden saatavuus)

	Väestö 31.12. 2020	Vastaajamäärä 21.6.	Vastaus% 21.6.
Liminka	10238	854	8,3
Alavieska	2517	165	6,6
Haapajärvi	6896	374	5,4
Merijärvi	1078	55	5,1
Kärsämäki	2538	114	4,5
Reisjärvi	2710	104	3,8
Pyhäntä	1593	57	3,6
Kalajoki	12400	396	3,2
Lumijoki	2036	56	2,8
Siikalatva	5203	140	2,7
Vaala	2737	70	2,6
Sievi	4834	114	2,4
Kuusamo	15213	305	2,0
Pyhäjärvi	5033	100	2,0
Taivalkoski	3916	73	1,9
Haapavesi	6667	107	1,6
Pyhäjoki	3051	46	1,5
Nivala	10500	143	1,4
Hailuoto	949	12	1,3
Oulainen	7155	87	1,2
Utajärvi	2619	27	1,0
Tyrnävä	6603	59	0,9
Raahe	24353	215	0,9
Ylivieska	15304	101	0,7
Pudasjärvi	7779	44	0,6
Muhos	8903	41	0,5
Ii	9848	44	0,4
Oulu	207327	750	0,4

Yhteenvetoa

Kokemus omasta arjesta ja elämästä kokonaisuutena: Hyvää tai erittäin hyvää

- Suurin osa elää hyvää arkea ja elämää → elämänvaihe vaikuttaa kokemukseen
- Huolta herättää **nuorten aikuisten ja ikäihmisten muita heikompi arvio** → erityistä huomiota suunnitelmissa heihin

Parhaimmiksi arvioidut elämän osa-alueet

Sijoitus	KAIKKI	Nuoret	Nuoret aikuiset	Työikäiset	Ikäihmiset
1	Asunto	Asunto	Turvallisuuden tunne	Asunto	Asunto
2	Turvallisuuden tunne	Turvallisuuden tunne	Asunto	Turvallisuuden tunne	Ihmissuhteet
3	Ihmissuhteet	Toimintakyky	Ihmissuhteet	Ihmissuhteet	Asunnon lähiympäristö
4	Asunnon lähiympäristö	Ihmissuhteet	Toimintakyky	Asunnon lähiympäristö	Turvallisuuden tunne

Asunto lähiympäristöineen, turvallisuuden tunne ja ihmissuhteet ovat pohjoispohjalaisten **hyvinvointivahvuuksia, joita kannattaa vaalia**.
Toimivat puskurina elämän ja arjen haasteissa ja vastoinkäymisissä?

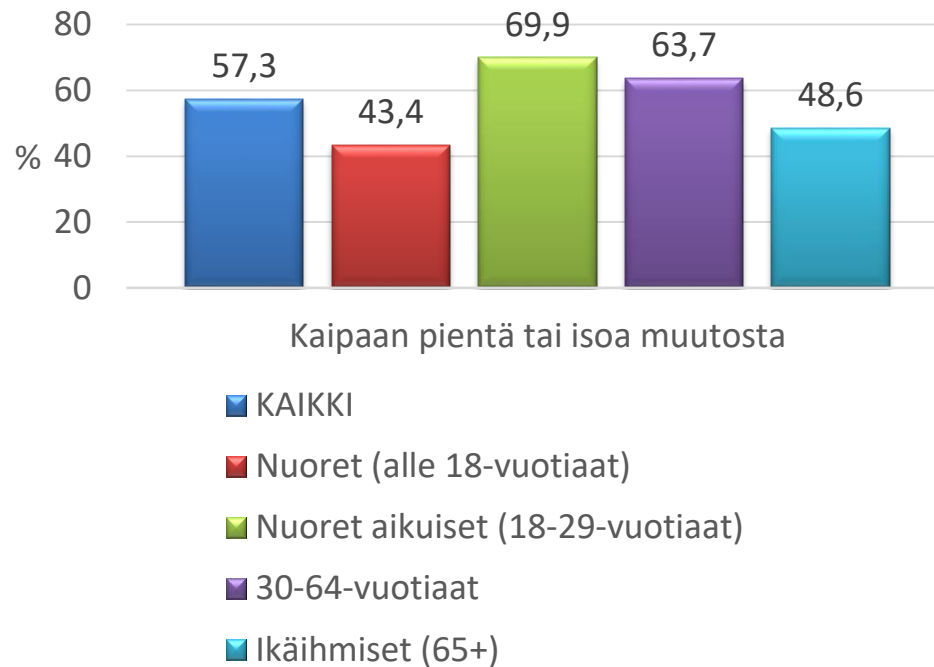
Heikoimmiksi arvioidut elämän osa-alueet

Sijoitus	KAIKKI	Nuoret	Nuoret aikuiset	Työikäiset	Ikäihmiset
1	Jokin muu*	Työ	Jokin muu*	Jokin muu*	Jokin muu*
2	Harrastukset	Harrastukset	Harrastukset	Harrastukset	Työ
3	Taloudellinen toimeentulo	Mielen hyvinvointi	Taloudellinen toimeentulo	Avun ja palvelujen saanti silloin, kun niitä tarvitsee	Seksuaalinen hyvinvointi
4	Työ	Taloudellinen toimeentulo	Mielen hyvinvointi	Taloudellinen toimeentulo	Fyysinen terveys

Harrastukset, työ ja taloudellinen toimeentulo ovat heikoimmiksi koettuja elämän osa-alueita. Vastaukset eivät kuitenkaan kerro siitä, **halutaanko niihin muutosta**. Tuloksia kannattaa vertailla yhdessä ”Mihin omassa elämässä kaivataan muutosta” -dian kanssa.

* Jokin muu -luokan sisältö selviää avointen vastausten analyysissä syksyn 2021 aikana.

Kaipaa elämäänsä isoa tai pientä muutosta

- Muutoksen kaipuu on yleistä kaikissa ikäryhmissä
- Alle 18-vuotiaat ja ikäihmiset kaipaavat muutosta vähiten, ja **nuoret aikuiset eniten** → tämänkin perusteella **nuoriin aikuisiin kiinnitettävä erityistä huomiota**

Mihin omassa elämässä kaivataan muutosta?

Sijoitus	KAIKKI	Nuoret	Nuoret aikuiset	Työkäiset	Ikäihmiset
1	Ihmissuhteet	Ihmissuhteet	Ihmissuhteet	Työ	Fyysinen terveys
2	Taloudellinen toimeentulo	Vapaa-aika	Taloudellinen toimeentulo	Taloudellinen toimeentulo	Avun ja palvelujen saanti silloin, kun niitä tarvitsen
3	Työ	Harrastukset	Työ	Ihmissuhteet	Harrastukset
4	Harrastukset	Mielen hyvinvointi	Asunto	Elintavat	Ihmissuhteet

Maakunnallisesti panostettava ainakin **ihmissuhteisiin, taloudelliseen toimeentuloon, työhön ja harrastuksiin.**

Muita havaintoja:

- Ihmissuhteet olivat parhaimmiksi koettujen osa-alueiden joukossa. Miksi siihen halutaan silti muutosta? Voisiko tilanne olla vieläkin paremmin? Mikä on koronarajoitusten vaikutus tulokseen?
- **Taloudellinen toimeentulo, harrastukset ja työ olivat heikoimmaksi koettujen osa-alueiden joukossa, ja lisäksi niihin halutaan muutosta. Näiden tulisi olla tärkeitä hyte-kehittämiskohteita tulevina vuosina.**

Mihin kunnassa tulisi panostaa?

Sijoitus	KAIKKI	Nuoret	Nuoret aikuiset	Työikäiset	Ikäihmiset
1	Avun ja palvelujen saanti silloin, kun niitä tarvitsee	Harrastukset	Asunnot	Avun ja palvelujen saanti silloin, kun niitä tarvitsee	Avun ja palvelujen saanti silloin, kun niitä tarvitsee
2	Harrastukset	Vapaa-aika	Harrastukset	Asuntojen lähiympäristöt	Fyysinen terveys
3	Asuntojen lähiympäristöt	Ihmissuhteet	Mielen hyvinvointi	Elinympäristö	Asuntojen lähiympäristöt
4	Elinympäristö (esim. kunta)	Asuntojen lähiympäristöt	Avun ja palvelujen saanti silloin, kun niitä tarvitsee	Työ	Elinympäristö

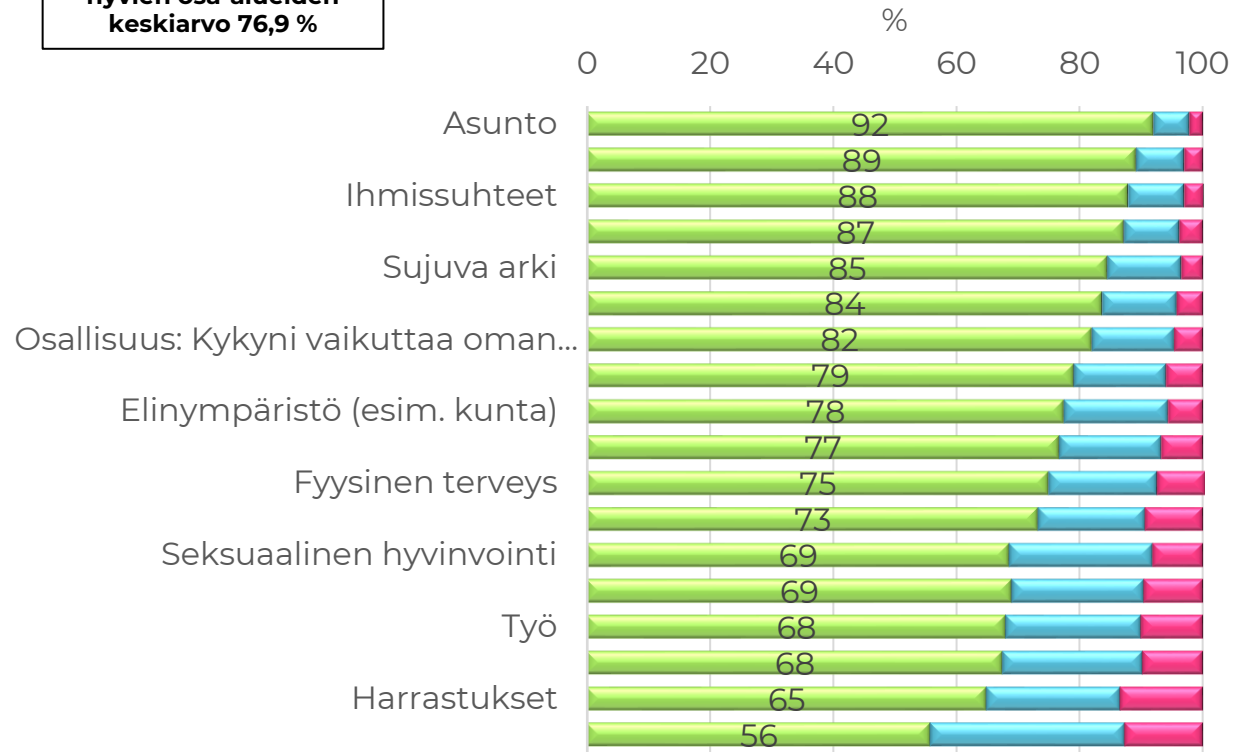
Maakunnallisesti kunnissa panostettava ainakin **avun ja palvelujen saantiin, harrastuksiin ja asuin- ja elinympäristöön**. Ihmis- / sosiaaliset suhteet ja taloudellinen toimeentulo eivät tässä nouseet vahvasti esille (toisin kuin edellisessä kysymyksessä). Mistä se kertoo? Ajatellaanko niiden olevan ihmisen omalla vastuulla - haasteita, jotka eivät kuulu kunnalle?

Tulokset: Kaikki vastaajat

Arvio omasta elämästä ja sen osa-alueista

(kaikki vastanneet, N=4690)

**Erittäin hyvien ja
hyvien osa-alueiden
keskiarvo 76,9 %**

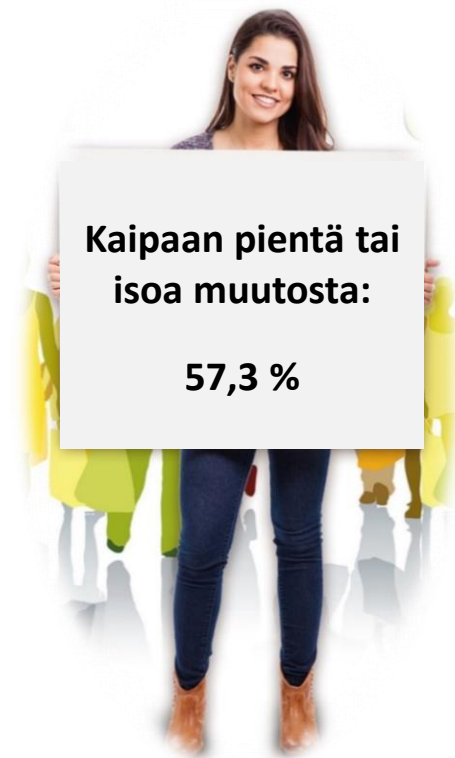
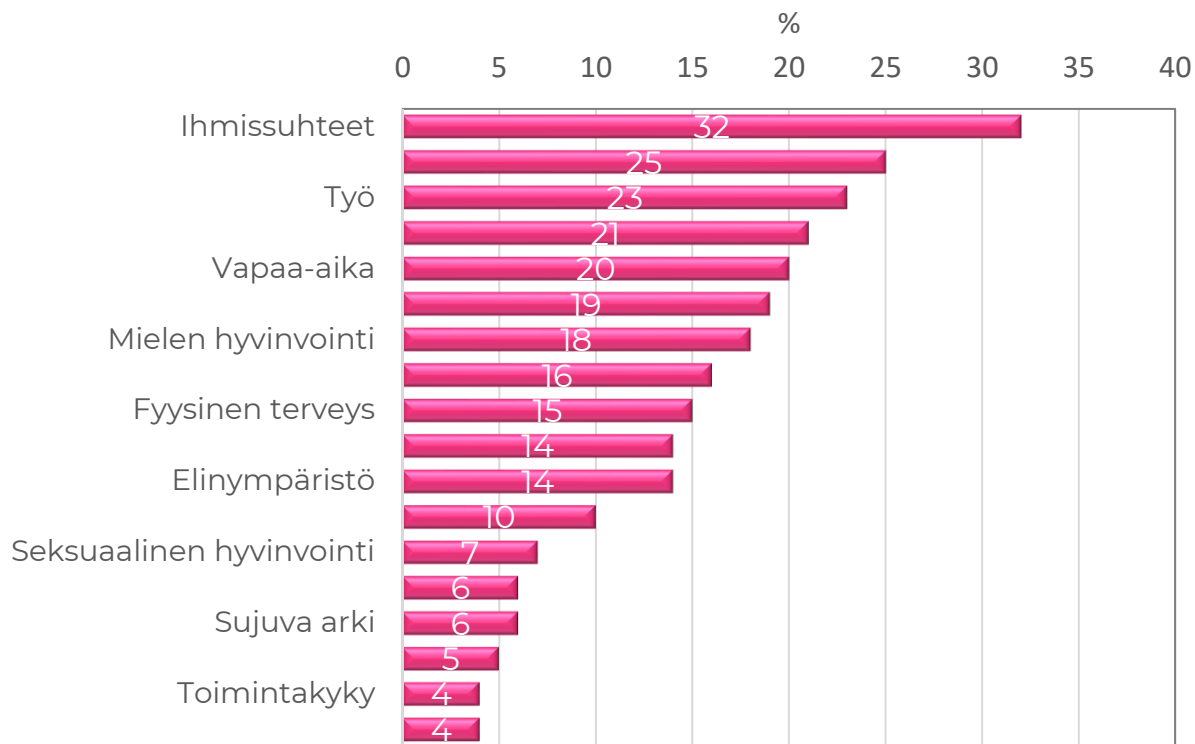
■ Erittäin hyvä tai hyvä ■ Ei hyvä eikä huono ■ Huono tai erittäin huono

**Oma arki ja elämä
kokonaisuutena
on hyvää tai
erittäin hyvää:**

85,7 %

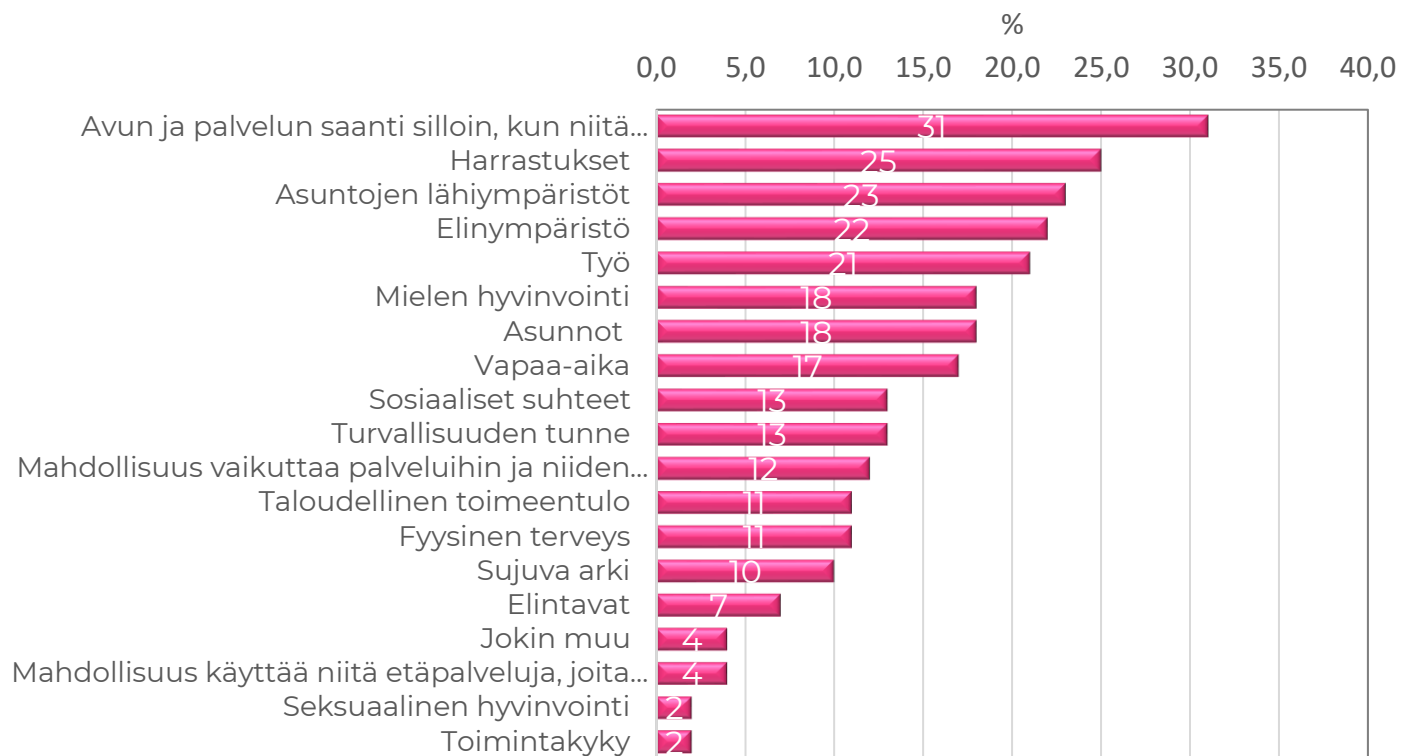
Elämän osa-alueet, joihin kaivataan pientä tai isoa muutosta

(ne, jotka kaipasivat muutosta, n=2676)

Kunnan asukkaiden hyvinvointi: Mihin tulisi panostaa tulevina vuosina?

(kaikki vastanneet, n=4377)

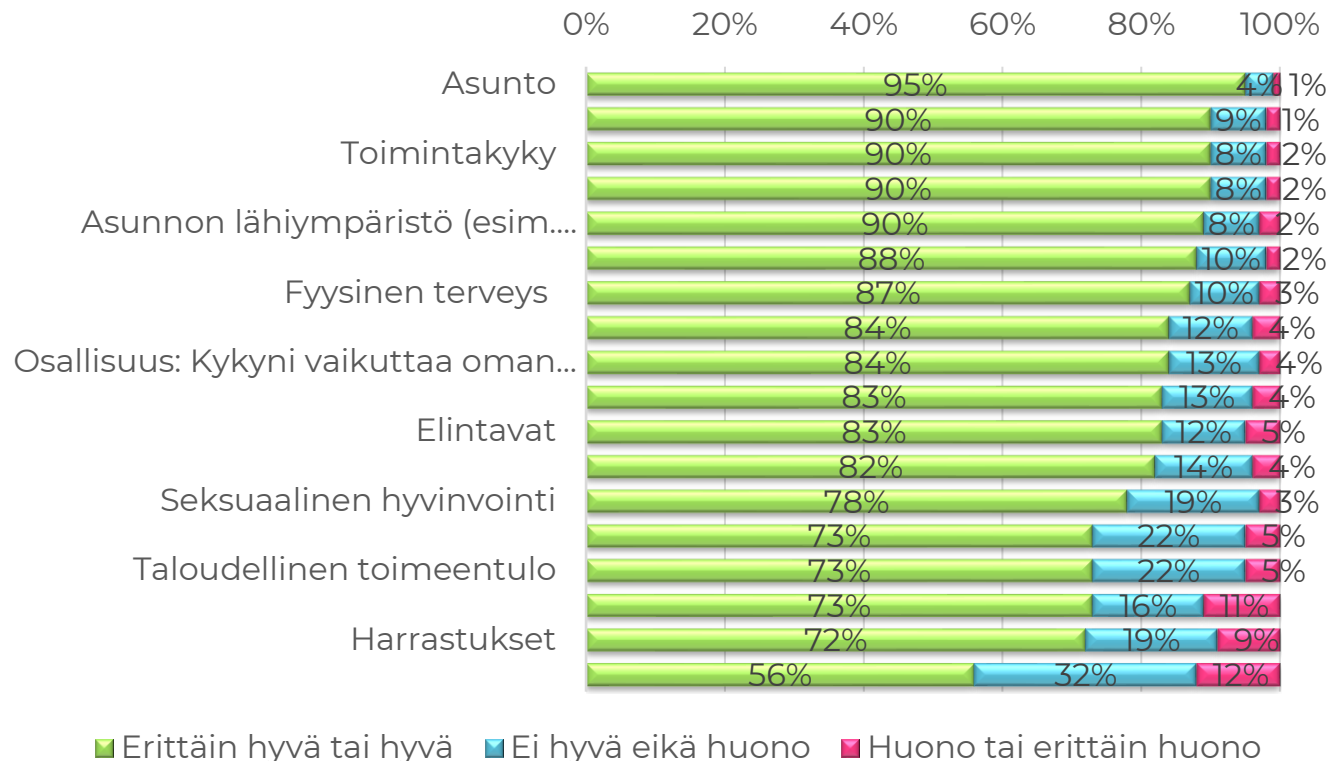

Tulokset: Nuoret
(= alle 18-vuotiaat)

Arvio omasta elämästä ja sen osa-alueista

(kaikki vastanneet, N= 1233)

Hyvien ja erittäin hyvien osa-alueiden
(pl. Työ) keskiarvo **83,2 %**

Oma arki ja elämä
kokonaisuutena on
hyvää tai erittäin
hyvää:

86,2 %

Koko aineistoon verrattuna erittäin hyvät ja hyvät osa-alueittain:

- Avun ja palvelun saanti tarvittaessa 14 % parempi
- Fyysinen terveys 12 % parempi
- Seksuaalinen hyvinvointi 9 % parempi
- Vapaa-aika 7 % parempi
- Harrastukset 7 % parempi
- Toimintakyky 6 % parempi

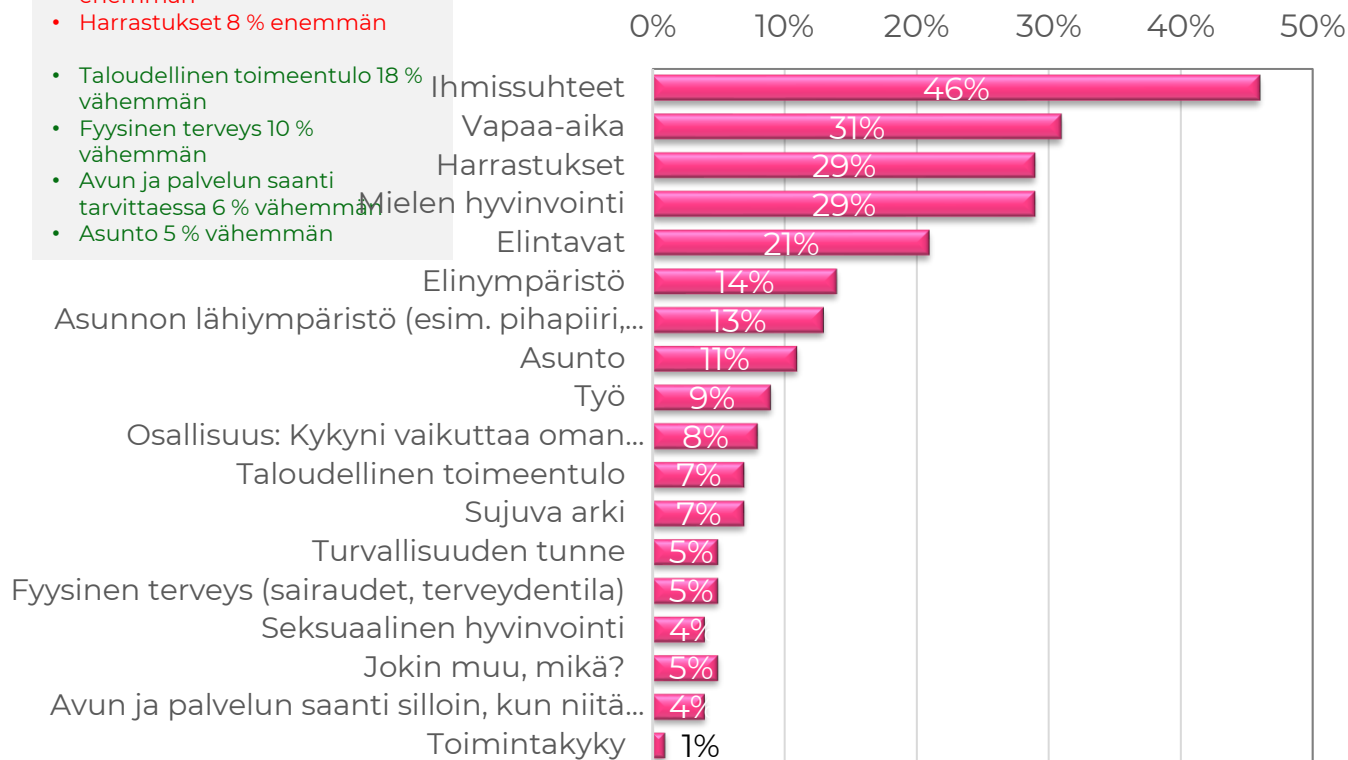
Elämän osa-alueet, joihin kaivataan pientä tai isoa muutosta

(ne, jotka kaipaivat muutosta, n= 526)

Koko aineistoon verrattuna:

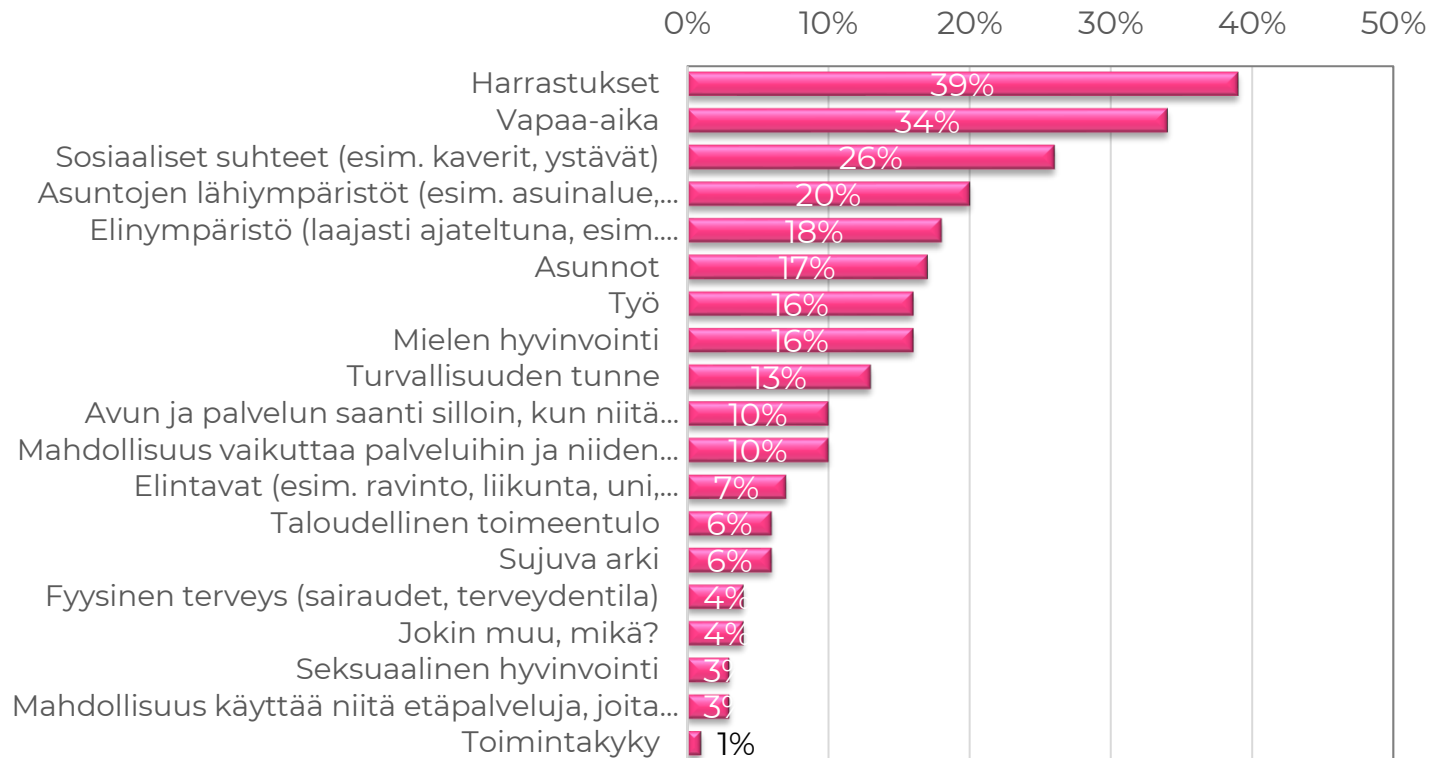
- Ihmissuhteet 14 % enemmän
- Vapaa-aika 11 % enemmän
- Mielen hyvinvointi 11 % enemmän
- Harrastukset 8 % enemmän

- Taloudellinen toimeentulo 18 % vähemmän
- Fyysinen terveys 10 % vähemmän
- Avun ja palvelun saanti tarvittaessa 6 % vähemmän
- Asunto 5 % vähemmän

Kunnan asukkaiden hyvinvointi: Mihin tulisi panostaa tulevina vuosina?

(kaikki vastanneet, n= 1049)

Koko aineistoon verrattuna:

- Vapaa-aika 17 % enemmän
- Harrastukset 15 % enemmän
- Sosiaaliset suhteet 13 % enemmän
- Avun ja palvelun saanti tarvittaessa 21 % vähemmän
- Fyysinen terveys 7 % vähemmän

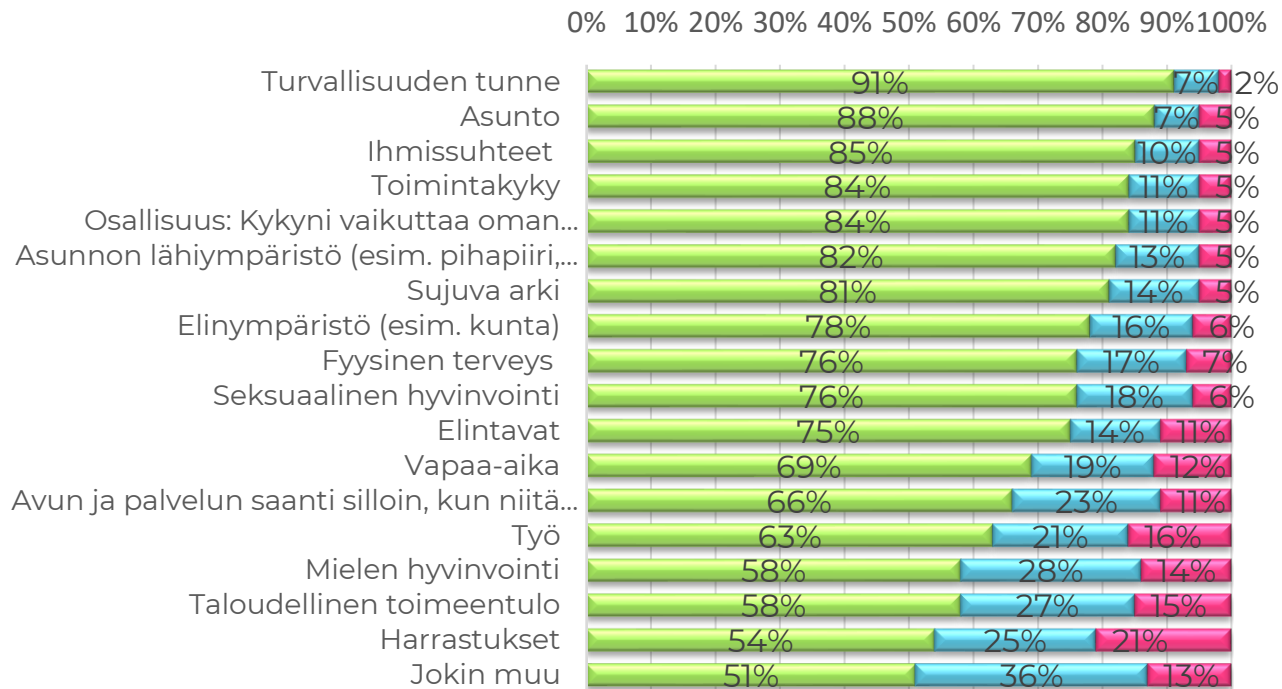
Tulokset: Nuoret aikuiset (= 18-29-vuotiaat)

Ei kuvaa tästä ikäryhmästä

Arvio omasta elämästä ja sen osa-alueista

(kaikki vastanneet, N= 384)

Erittäin hyvien ja hyvien osa-alueiden keskiarvo 73,3 %

■ Erittäin hyvä tai hyvä ■ Ei hyvä eikä huono ■ Huono tai erittäin huono

Oma arki ja elämä kokonaisuutena on hyvää tai erittäin hyvää:

82 %

Koko aineistoon verrattuna erittäin hyvät ja hyvät osa-alueittain:

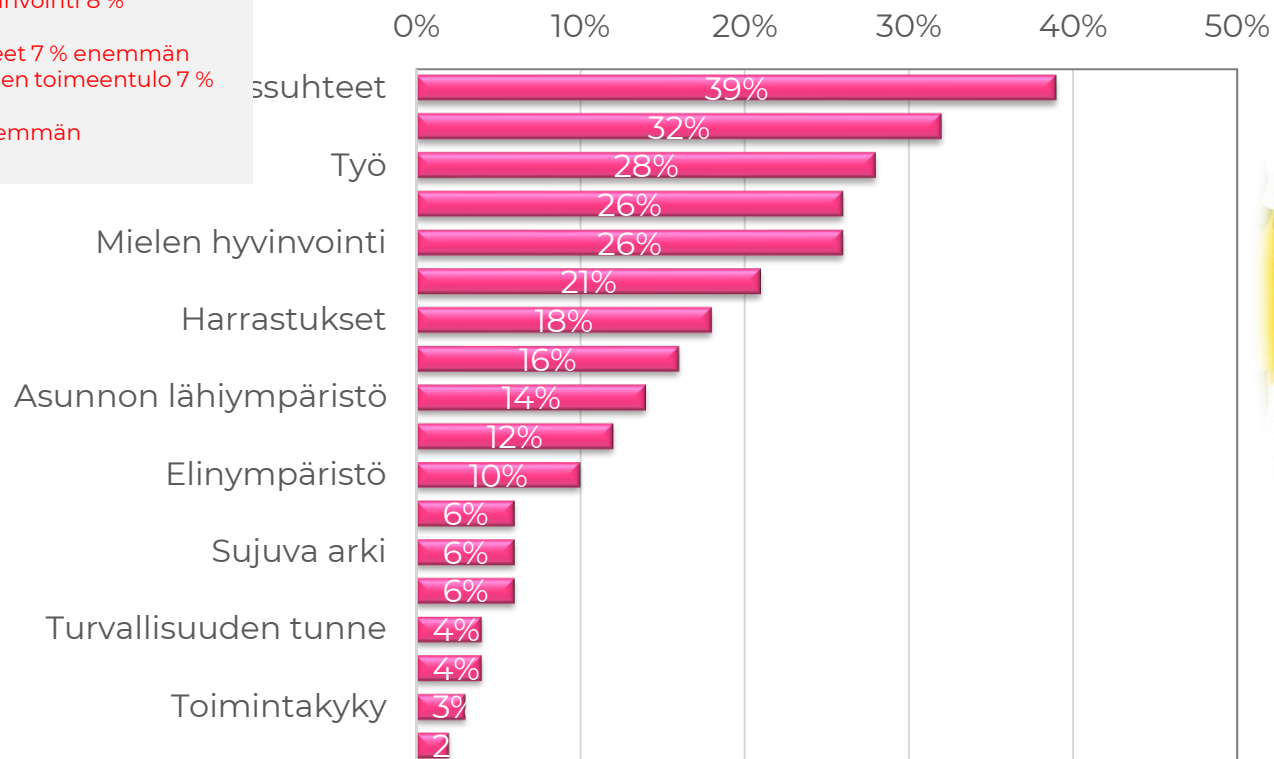
- Mielen hyvinvointi 15 % huonompi
- Harrastukset 11 % huonompi
- Taloudellinen toimeentulo 10 % huonompi
- Vapaa-aika 8 % huonompi
- Asunnon lähiympäristö 5 % huonompi
- Työ 5 % huonompi
- Seksuaalinen hyvinvointi 7 % parempi

Elämän osa-alueet, joihin kaivataan pientä tai isoa muutosta

(ne, jotka kaipasivat muutosta, n= 269)

Koko aineistoon verrattuna:

- Asunto 10 % enemmän
- Mielen hyvinvointi 8 % enemmän
- Ihmissuhteet 7 % enemmän
- Taloudellinen toimeentulo 7 % enemmän
- Työ 5 % enemmän

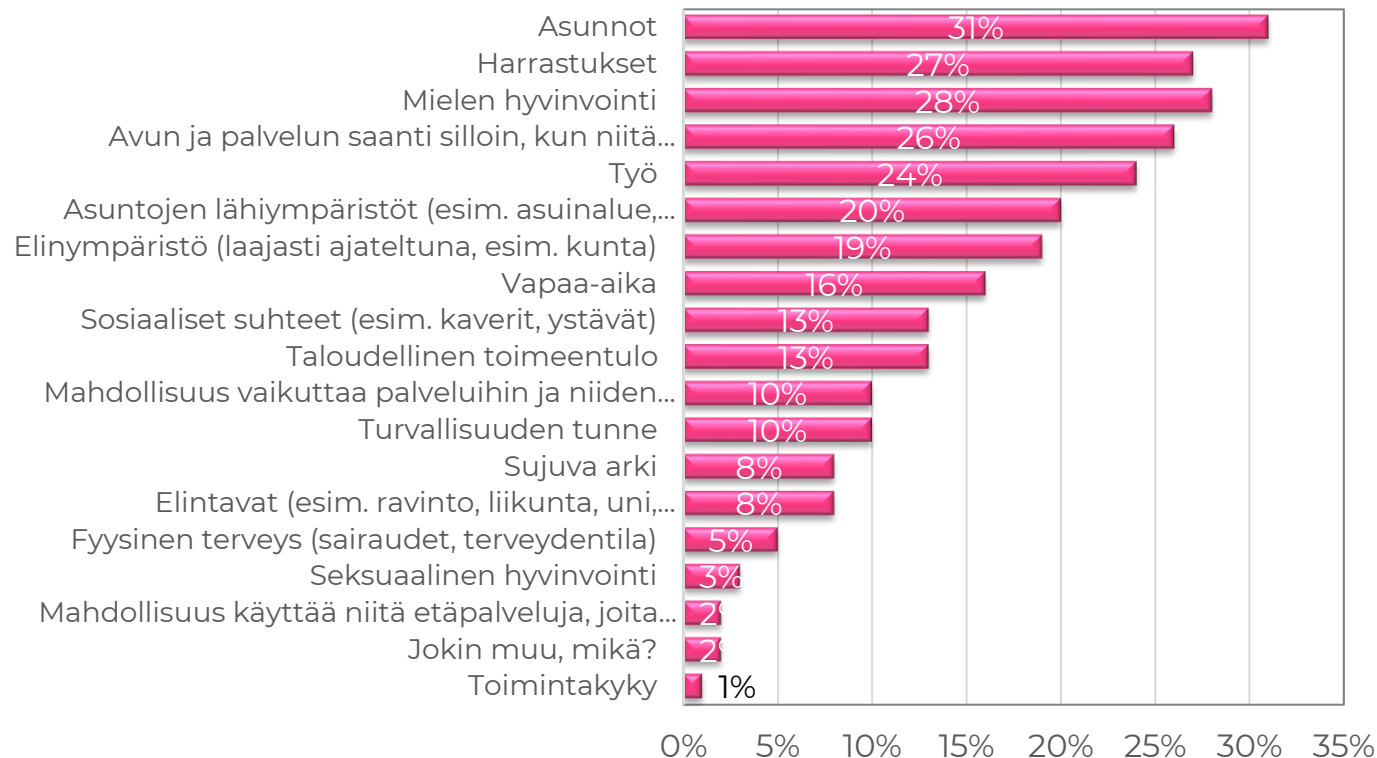
Kaipaen pientä tai isoa muutosta:

69,9 %

Kunnan asukkaiden hyvinvointi: Mihin tulisi panostaa tulevina vuosina?

(kaikki vastanneet, n= 354)

Koko aineistoon verrattuna:

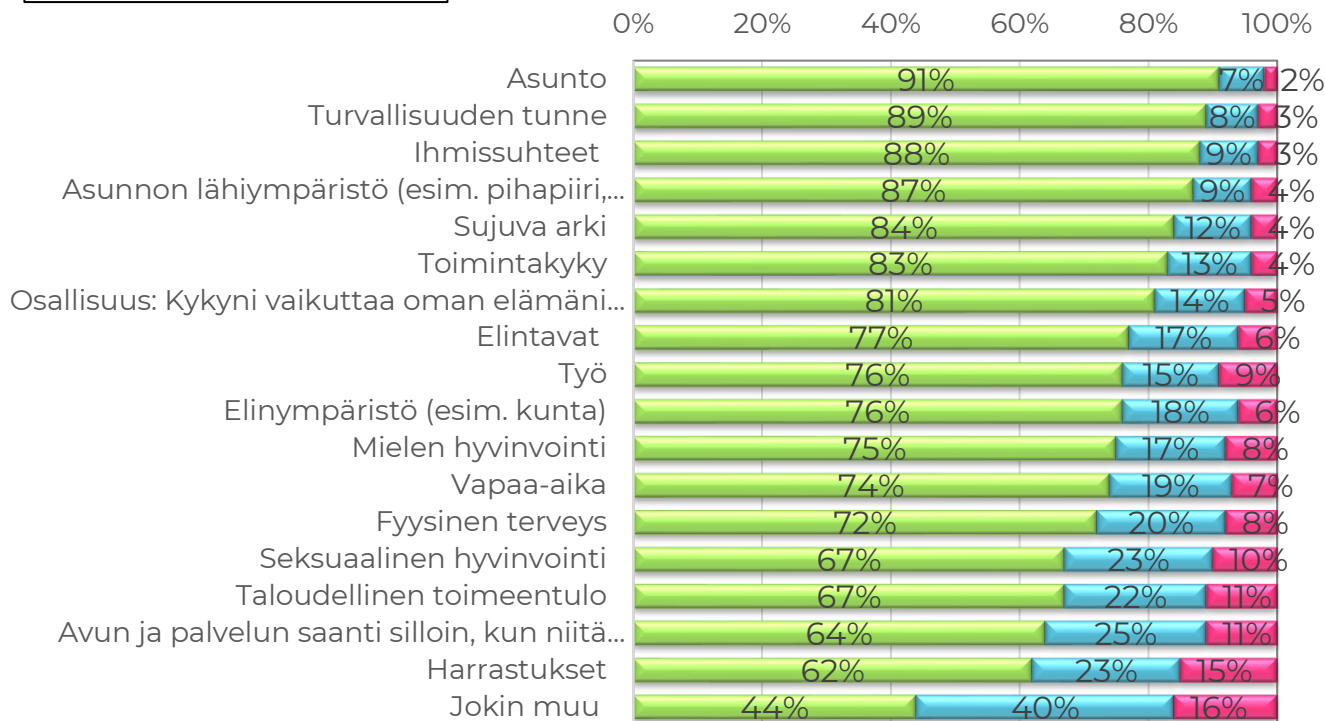
- Asunnot 13% enemmän
- Mielen hyvinvointi 10 % enemmän
- Fyysinen terveys 6 % vähemmän
- Avun ja palvelun saanti tarvittaessa 5 % vähemmän

Tulokset: 30-64-vuotiaat

Arvio omasta elämästä ja sen osa-alueista

(kaikki vastanneet, N= 2589)

Erittäin hyvien ja hyvien osa-alueiden keskiarvo 75,4 %

■ Erittäin hyvä tai hyvä

■ Ei hyvä eikä huono

■ Huono tai erittäin huono

Oma arki ja elämä kokonaisuutena on hyvää tai erittäin hyvää:

86,8 %

Koko aineistoon verrattuna erittäin hyvät ja hyvät osa-alueittain:

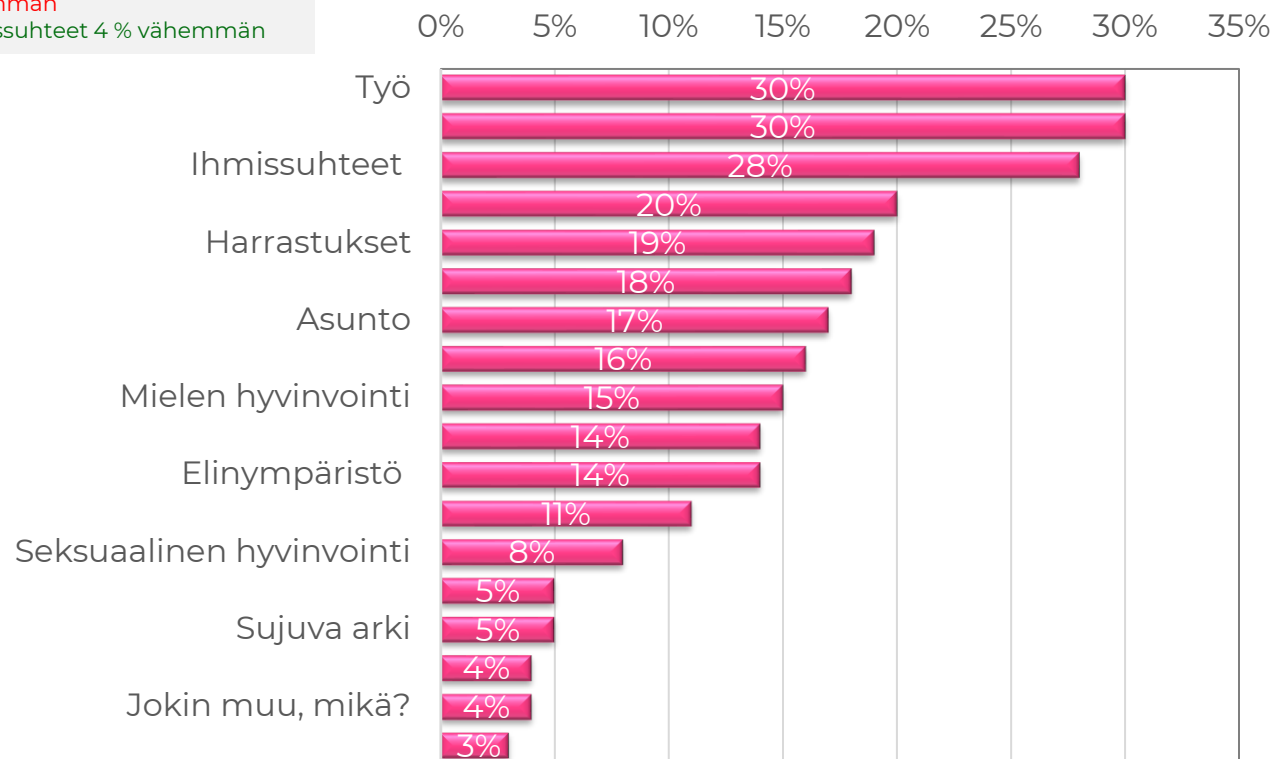
- Avun ja palvelun saanti tarvittaessa 5 % huonompi
- Harrastukset 3 % huonompi
- Fyysinen terveys 3 % huonompi
- Työ 8 % parempi

Elämän osa-alueet, joihin kaivataan pientä tai isoa muutosta

(ne, jotka kaipasivat muutosta, n= 1647)

Koko aineistoon verrattuna:

- Työ 7 % enemmän
- Taloudellinen toimeentulo 5 % enemmän
- Ihmissuhteet 4 % vähemmän

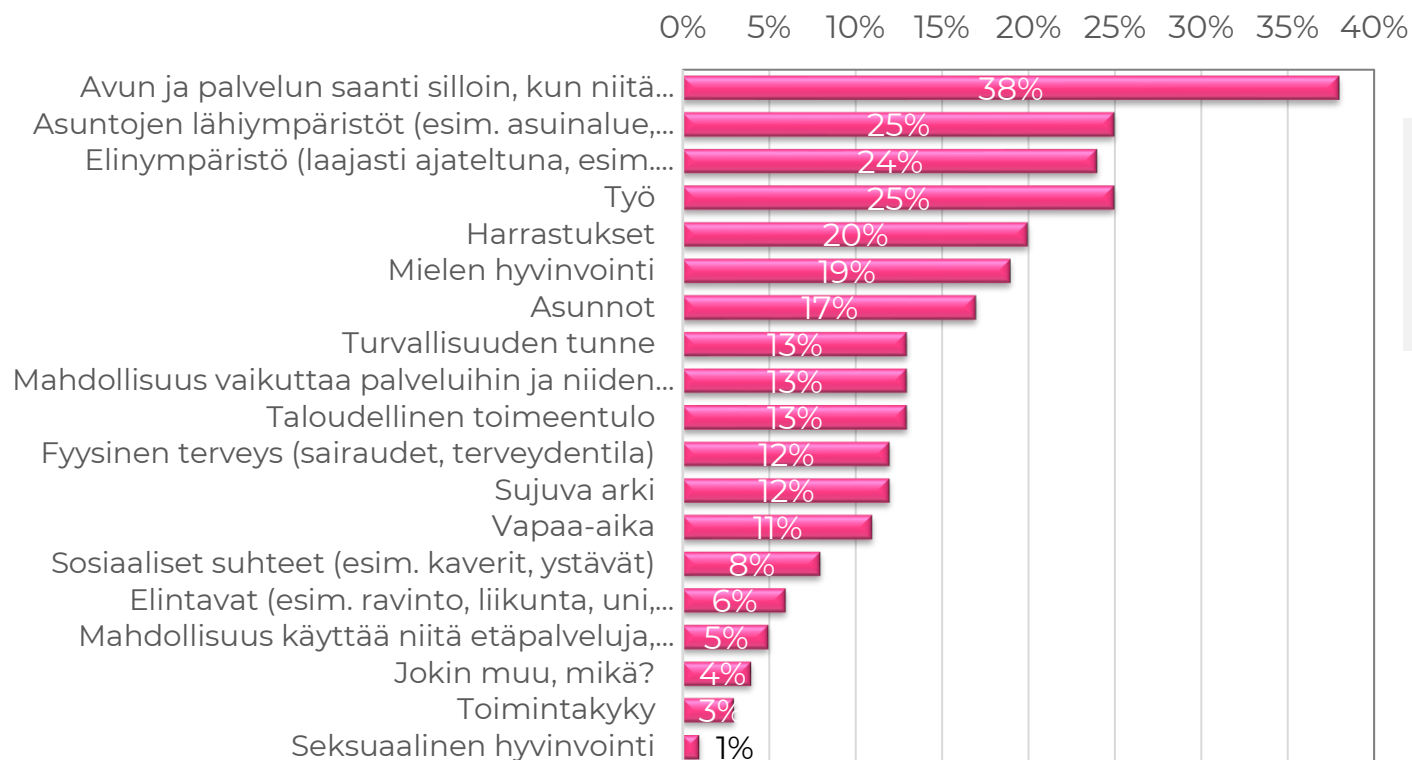

Kaipaam pientä tai isoa muutosta:

63,7 %

Kunnan asukkaiden hyvinvointi: Mihin tulisi panostaa tulevina vuosina?

(kaikki vastanneet, n= 2514)

Koko aineistoon verrattuna:

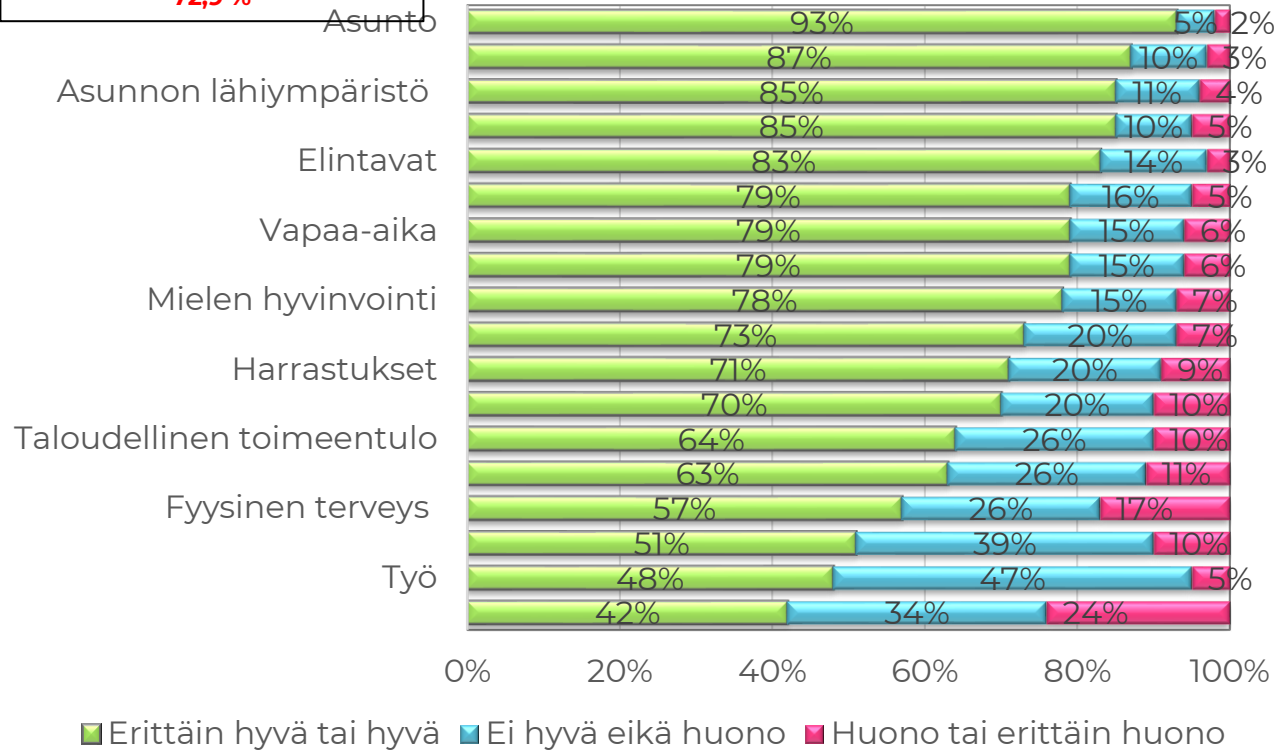
- Avun ja palvelun saanti tarvittaessa 7 % enemmän
- Vapaa-aika 6 % vähemmän
- Harrastukset 5 % vähemmän
- Sosiaaliset suhteet 5 % vähemmän

Tulokset: Ikäihmiset
(= 65 vuotta täyttäneet)

Arvio omasta elämästä ja sen osa-alueista

(kaikki vastanneet, N= 485)

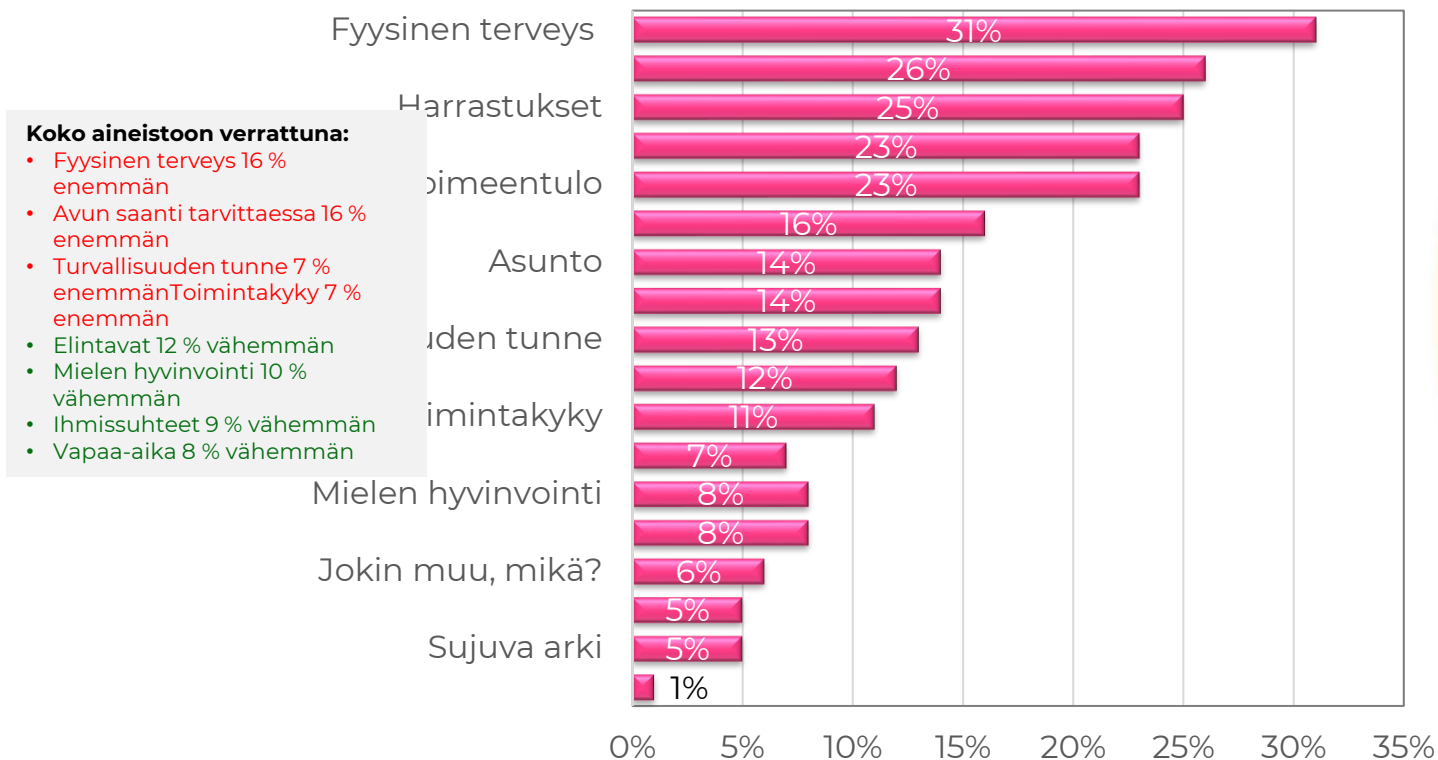
Erittäin hyvien ja hyvien osa-alueiden (pl. Työ) keskiarvo
72,9 %

Oma arki ja elämä kokonaisuutena on hyvää tai erittäin hyvää:
81,9 %

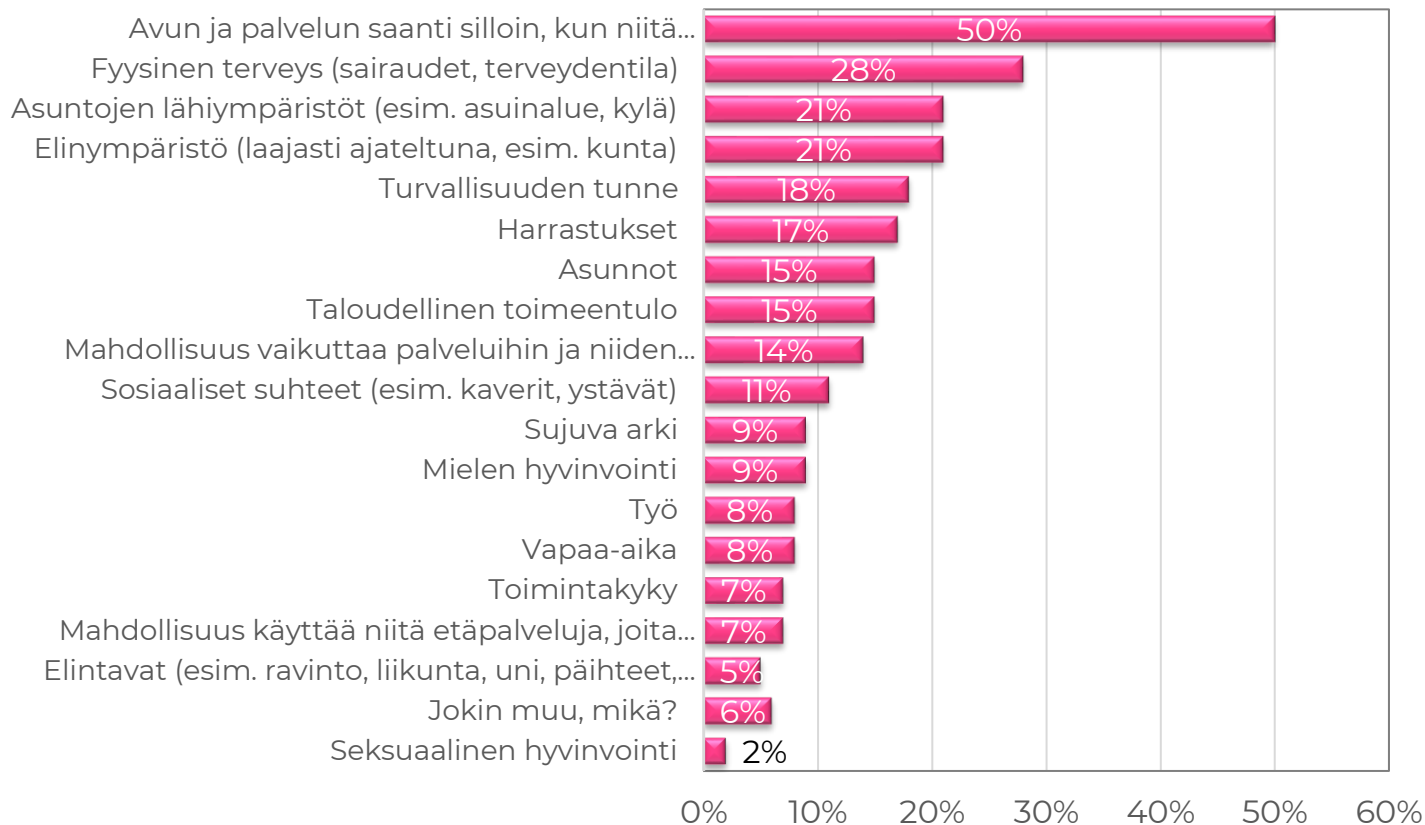
- Koko aineistoon verrattuna erittäin hyvät ja hyvät osa-alueittain:**
- Fyysinen terveys 18 % huonompi
 - Seksuaalinen hyvinvointi 18 % huonompi
 - Toimintakyky 14 % huonompi
 - Sujuva arki 6 % huonompi
 - Avun ja palvelun saanti 6 % huonompi
 - Elinympäristö 5 % huonompi
 - Harrastukset 6 % parempi
 - Mielen hyvinvointi 5 % parempi

Elämän osa-alueet, joihin kaivataan pientä tai isoa muutosta (ne, jotka kaipasivat muutosta, n= 235)

Kunnan asukkaiden hyvinvointi: Mihin tulisi panostaa tulevina vuosina?

(kaikki vastanneet, n= 461)

Koko aineistoon verrattuna:

- Avun ja palvelun saanti tarvittaessa 19 % enemmän
- Fyysinen terveys 17 % enemmän
- Turvallisuuden tunne 5 % enemmän
- Toimintakyky 5 % enemmän

- Mielen hyvinvointi 9 % vähemmän
- Vapaa-aika 9 % vähemmän
- Harrastukset 8 % vähemmän